

קלח:

עין משפט
נר מצוה

א מ״י פ״ג מהלכות
שחיטה ה' כ סמג
עשן סה:
ב ב מ״י שם הלכה ח
וסמג שם טו״ע ז״ד
ס' רלכ סעיף ב:
ג ג מ״י שם טו״ע שם
סעיף א:
ד ד ה מ״י שם ה' י
טו״ע שם סעיף ז:
ה ה מ״י פ״ג מהלכות
שחיטה ה' כא:

שיטה מקובצת

תן חד אמר כל היכא דתנן
בבארץ ובחו"ל. נ"ב ע'
תוס' בכורות דף נג ע"א:

אלמא מתנות דכהן לא מוכני אינשי. פירוש לא מוזני כמו לא זוני דפי היכי דשלקה ממנו במשקל מנכה לו משום דכשחמר ליה מכור לי ליטרא גשר לא רצה לקנות מתנות ה"ז מתני' שייך אלל מוכר הוי כלוקח הימנו במשקל ולא זצין מתנה דכהן אבל בשלא שייך כלום לא שייך לומר לא זצין שגרי קנה הכל ומיהו לא דקאמר דאלל מוכר מתנה דכהן לא זצני לך לא א"ש:

הדרן עלך ראשית תגו

שילוח הקן. לבד מראשית הגז.
וה"ה לצד ממתנות
וחדא מינייהו נקט:

כר חיבא דתנן בחולין ובמוקדשין
 ציצורך בו. (ממא כיון ^א) דלין
 חילוק בין חולין ומוקדשים אלא בגיד
 הנשה ובזאתו ואת בנו א"כ הכי נמי
 הוה מני למימר אפרסא שלא ללורך
 לבד מאתו ואת בנו וי"ל דכיון
 חדוש הוא בזאתו שהוא שלא ללורך
 כדמפרש ואזיל ולאו מי אוקימנא כו'
 ויחא טפי לומר לבד מאתו דבר
 שהייתי סבור שהוא ללורך והוא שלא
 ללורך: **מ"א** מעטא אוקימנא
 לאור משום דקשיא אן כו'. דהא
 דלשמועין דולדות קדשים במעי אמן
 או בהוייתן הן קדושין הוה מני
 ללשמועין בעלמא בלא גיד הנשה
 אלא אידי דתנא ללורך תנא נמי שלא
 ללורך ומ"מ מוקמינן לה ביולדות
 קדשים כיון דמצינן לפרושי דלשמועין
 קדוש קדש: **צ"א** זה שאין אתה
 מצווה לשלחו אלא אהביאו י"ד גזבר.
 פ"ה דטעמא משום דלא אמרה
 תורה שלח לתקלה וקשה חדא דלישנא
 לא משמע הכי ועוד דמסיק ומוקי
 לה בלא גזבר דינו וא"כ אין בו
 תקלה וגרמא דפשטיה דקרא דריש
 דמשמע דבמדיני שיכול לשלחו משמעי
 אלשל הקדש מזה להצילו לך גזבר
 ופירש בקונטרס מתקין לך לא מני
 ללאתוי דהא ^ב ביני תורים לא מועלים
 ולא נהנים ואע"ג דבקדשי דבק הבית
 מועלים מתניתין איירי בקדשי מוצח
 לכ"ע ולא פליגי בסמוך אלא בקדשי
 דבק הבית ולהכי לא מני ממעט
 מתקא לך ומיהו לשון להצילו ליד
 גזבר אן מיושב כל כך דגזבר לא
 שיך אלא בקדשי דבק הבית:
 כיון

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין

וכי לא שׂיר חייב הלוקח ולא משום דחייב המטוה עליה דלא לאק
הוא אלא משום דזה לא מכר לו חלקו של כהן: **ונוטו**. לוקח לכהן
והוא הטעם ממנה לו כלום לפי שלא מכר לו את המתנות מסתמא:
לוקח הימנו במשקל. דהשתא ודאי שׂיר ליה: **מכנה לו מן הדמים**.
משפחצתה וכו' הכהנים דמתנותיה
והדין על הטעם. וגבי ראשית הגז
ודאי אם פירש לו הכל אני מוכר לך
אין כאן לכהן כלום על זה הוואיל ועד
שלא נגזזה נמכרה לא חל עליה חובת
ראשית הגז דלא קרינא ביה גז לאק
וטעמא דמתני' משום דלא זכניה
ולטעמיה דרב חסדא אפילו פריש
ליה יהיב ליה ולא מילתא היא: **א**

הדרך עלך ראשית הגז

שילוח הקן נוהג בארץ ובחור'ל בפני הבית ושלא בפני הבית
 "בחולין אבל לא במוקדשין חומר בכסוי הדרם משילוח הקן⁶ שכסוי הדרם נוהג בחיה ובעוף במזומן ובשאין מזומן ושילוח הקן אינו נוהג אלא בעוף ואינו נוהג יאלא בשאינו מזומן איזהו שאינו מזומן כנו⁷ אווזין ותרנגולים שקננו בפרדס אבל אם קננו בבית וכן יוני הדרסאות פטור משילוח יעוף טמא פטור מלשלח יעוף טמא רובץ על ביצי עוף טהור וטהור רובץ על ביצי עוף טמא פטור מלשלח קורא זכר רבי אלעזר מחייב יוחכמים פוטרין: **גמ'** רבי אבין ור' מיישא⁸ חד אמר כל היכא דתנן בארץ ובחור'ל שלא לצורך לבד מראשית הגז לאפוקי מדר' אלעאי דאמר⁹ ראשית הגז אינו נוהג אלא בארץ וחד אמר כל היכא דתנן בפני הבית ושלא בפני הבית שלא לצורך לבד מאותו ואת בנו סלקא דעתך אמינא הואיל ובענינא דקדשים כתיב בזמן דאיכא קדשים גנחוג בזמן דליכא קדשים לא גנחוג קמ"ל ותרוייהו אמרי כל היכא דתנן בחולין ובמוקדשים לצורך לבד מגיד הנשה¹⁰ פשיטא משום דאיקדש פקע ליה איסור גיד הנשה מיניה ולאן אוקימנא בולדות קדשים¹¹ ומאי טעמא אוקימנא לאו משום דקשיא לן לא ליתני מעיקרא נמי לא תקשי לך אידי דתנא לצורך תנא נמי שלא לצורך: בחולין אבל לא במוקדשים: אמאי לא דאמר קרא ישלח תשלח את האם במי שאתה מצווה לשלחו יצא זה שאי אתה מצווה לשלחו אלא להביאו לידי טהור שהרג את הנפש פטור משלוח מ"ט האם במי שאתה מצווה לשלחו יצא זה להביאו לב"ד היכי דמי¹² אי דגמר דיניה בר

מורה אור השלם

- שֶׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאָם
אֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ
מֵעַן יִיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ
אִמִּים: דְּבָרִים כֹּבֵז

הגהות הב"ח

יממה כיון דהא לאין
ילוק בין חולין ומוקדשים
אינו אלא:

מוסף רש"י

שום דאיקודש פקע
יה איסור. איסור גיד
אשה נזהג צעהמה משעה
שנזר (לעיל פט:).

מראשית הגז [סא] והא נקטק ראשית הגז משום דעלה א"ר אלעאי בהדיא כדאמר לעיל [סא] רבי אלעאי אומר ראשית הגז אינה נוהגת אלא בצאר: **וככל** **היכא דמי בחולין ובמוקדשין**. דהיינו גיד הנשה ואותו ואת בנו: **לצורך**. דלותו ואת בנו אי לאו דאשמועינן ליה הוה אמינא דלינו נוהג אלא במוקדשין דהא בקדשים כתיב^ה הילכך אשמועינן דנוהג הוא בחולין כדאמר ההם וסור^ה הפסוק הענין וי"ש הך דתנן אבל לא במוקדשין לצורך הוא דאשמועינן חילוק: **בר מגיד הנשה**. דשלא לצורך מנייה דנוהג הוא דפשיטא לן דמשום דלקדשה לא לפקע איסור גיד הנשה מנייה: **ולאו מי אוקימינא ליה**. צפרק גיד הנשה (לעיל דף פט:): **בולדות קדשים**. דאחא לאשמועינן דחייב משום גיד ומוקדשין דכיין דאיסור מוקדשין קדים כדמפרשס ההם שיצירת הולד קודמת לגידין איצטריך לאשמועינן דלמי איסור גיד וחילי עלייהו: ומשני **מ"ט**. דומקת לאוקמה בזהי משום דהיה קשיא לך למאי הלכתא ותינוהו והשתא אהו צרין ורבי מיישא לנקדי^ה למימר לא תדחק לאוקמה בזהי דמשיקור כי מקשת ההם פשיטא לאו קושא היא דלא אינה טובא דמנייה שלא לצורך ורידי^ה דמנייהו כל חדא וחדא כחדא לצורך תנא גמזי בן צדק שלא לצורך וריה^ה למוקדשין אידי דמנייה בכולהו לצורך דמנייה נמי צון שלא לצורך וכן צפני ביצת משום אחרו ואת צנו מנייה בכולהו וכן חזיל^ה משום ראשית הגז: **ש' שהרג את הנפש**. ואח"כ מרד ומנאל צוקן: **פטור מלשלת**. הואיל וצר קטולא הוא והכי דרשת ליה דקא צעי לשלתא למקום הללה והפקר והאי לאו צר הכי הוא והכי דריש קרא שלח משלת את הראוי לשלחו ואת שאין ראוי לשלחו אל משלתו: